

Project Number: 2017-1-IT02-KA201-036784

DİNLER TARİHİ VE FELSEFESİ

(History and Philosophy of Religions)

Elisabetta Tollapi, IIS Polo Bianciardi (İtalya)

Mario Battiato, Marco Manzuoli, Paola Bertini, IPSSAR Datini (İtalya)

1. Ontoloji nedir?

2. Din ve Tanrı Kavramı

3. Hristiyanlık

4. Musevilik

5. İslam

6. Dinsizlik

7. Hümanizm

8. TEMEL SÖZLÜK

Tanıtım

Bu bölüm üç tektanrılı dinin (Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam) tarihi ve başlıca farklı Hristiyan mezhepleri (Roma Katolikliği, Doğu Katolikliği, Doğu Ortadoksluğu, Anglikalizm ve Protestanlık) ile ilgili ana bilgileri elde etmek için Tarih, Felsefe, Literatür, Sanat Tarihi, Coğrafya gibi beşeri bilimler ders öğretmenlerine bir dizi e-metin ile kullanım kolaylığı sağlar. Farklı dinler ve mezhepler olgusal ve karşılaştırmalı bir yaklaşıma göre sunulur.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

1. Ontoloji (Varlık Bilim) Nedir?

Ontoloji (Yunanca ön - öntos - Varlık ve Logia, logolardan-Düşünce/Konuşma); felsefenin, varlığın kavramını ve yapısını başka bir alana girmeden inceleyen bir parçasıdır.

Yunan felsefesi, çokluk olma fikrini reddeden Parmenide ile birlikte varlık olmayı tartıştı. Platon, bir varlığı tam, mutlak anlamda ve farklı derecelerde, yoğunlukta, değerde, mükemmellikte bir varlıktan ayıran ilk kişidir. Sözde "Parmenide parricide" nin yazarı, varlığı değişmez ve aynı zamanda çoklu / oluş olarak algılıyor, çünkü onun sadece saf olmakla kalmayıp "bir şey" olduğunu düşünüyor.

Varlık sorusu Aristoteles (M.Ö. 384-383 / 322) tarafından açıkça formüle edilmiştir. Birbirinden farklı türlerin var olduğunu farz ederek, Parmenide'nin yanlışı öncelikle "Varlık çeşitli yollardan söylenir" iken varlığın basitçe "söylenen" olduğunu iddia etmektir. M.Ö. birinci yüzyılda Aristoteles'in akromatik yazıları (ders notları) yeniden düzenlenmiş ve çeşitli kitapların oluşan çalışmaları, Fizik üzerine yazılmış kitaplardan sonra Yunanca "meta-fizik" içinde yer almıştır. Durum metafiziğin doğayı üstü olduğu fikrine dönüştü: Varlık, İlk Prensipte, Sebep, Ruh, Tanrı, ölümden sonraki hayat.

M.Ö. 2. yüzyılda Kral II. Ptolemy, İncil'i İbranice'den Yunanca'ya çevirmek için Mısır'daki İskenderiye'ye göç eden 70 Yahudi aydınını görevlendirdi ve böylece Yahudi geleneği ile Helen kültürü arasındaki buluşmayı teşvik etti. Tanrı - Yunanca çeviride - diyor ki: "Ben kimim." Fiil'e atıfta bulunmadan anladığımız, Yunan kültüründe varlık, felsefi anlamda doludur ve Tanrı'nın özünün ifadesi, kendi olarak yorumlanır. Büyük tektanrılı dinlerin (sonraki paragrafa bakınız) gelmesi ve yayılmasıyla, daha da çok Hıristiyan ortaçağ felsefesi sayesinde, Varlık araştırması, ilk somut gerçeklik ve somut ötesi ilkeleri "ilahî varlık bilimine" dönüşerek ilahiyat ile yakın ilişki içine girmiştir.

Bu nedenle Varlık'ın anlamı sorusu, gerçekliğin, duyular yoluyla deneyimlenen şeyle sınırlı olmadığını ve hem seküler hem de dinsel ufuklar içinde görünümün ötesindeki gerçeklikle yüzleştiğini ifade eder.

Çevrimiçi kaynaklar

Ontolojinin Tanımı

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/ontology>

Oxford sözlüğünde Ontoloji teriminin anlamı

Ontoloji Kavramı

<https://www.ontology.co/idx02.htm>

Farklı dönemlerde farklı filozofların tanımlarından ontolojinin çeşitli anlamları üzerine bir gezi

Parmenides ve Yunan Düşüncesinde Varlık Sorunu

<https://www.ontology.co/parmenides.htm>

Parmenides Şiirinin ilk bölümünün analizine adanmış sayfa, Hakikat Yolu, en önemli yorumcular ve eleştirmenler tarafından eleştirel kararların bir seçimi ile

Parmenides'in varlığı nedir?

<http://www.parmenides-of-elea.net/>

Abino Nolletti tarafından felsefi bir bilmecenin bir açıklamasına adanmış sayfa

Formların Doğası: Plato'da Kendini Öngörme

<https://plato.stanford.edu/entries/plato-metaphysics/#3>

Platonun Orta Dönem Metafiziği ve Epistemolojisinde Ontoloji Problemi (Stanford Felsefe Ansiklopedisi)

Plato: Cumhuriyet, Mağara alegorisi

<http://www.iep.utm.edu/republic/#SH1g>

Cumhuriyet'in özeti, Platon'un Mağara alegorisi hakkında konuştuğu Kitap X (Felsefe İnternet Ansiklopedisi - IEP)

Aristoteles, Metafizik

<http://www.iep.utm.edu/aris-met/>

Aristoteles Metafiziğinin özeti ve açıklaması (İnternet Felsefesi Ansiklopedisi - IEP)

Aristoteles, Madde Rolü

<https://plato.stanford.edu/entries/aristotle-metaphysics/#RoleSubsStudBeinQuaBein>

Aristoteles Metafiziğinden Qua Varlığı Çalışmasında Maddenin Rolüne İlişkin Açıklama (Stanford Felsefe Ansiklopedisi).

Aristoteles, Metafizik

<http://classics.mit.edu/Aristotle/metaphysics.html>

İngilizce versiyonu: Aristo'nun Metafiziği (M.Ö.350 de yazıldı) W. D. Ross tarafından tercüme edilmiştir

Aristoteles ve Varoluş Bilimi.

<https://www.ontology.co/being-qua-being.htm>

Aristoteles Olma Bilimi Hakkında Eski ve Modern Yorumlar

Ortaçağ felsefesi

<https://plato.stanford.edu/entries/medieval-philosophy/#Topics>

Ortaçağ Felsefesinde Bazı Temel Konular Copyright © 2016 Paul Vincent Spade (Stanford Felsefe Ansiklopedisi)

Pratik Etkinlik

Olmak ya da Olmamak?

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.1_TR.pdf

Etkinliğin amacı, öğrencilere ontoloji gibi zor bir kavramı kendileri için daha kolay olabilecek bir şekilde açıklamaya çalışmaktır.

2. Din ve Tanrı Kavramı

Din; bir dizi inanca dayanan, doğaüstü bir yapıda, etik kurallar, normlar, gelenekler sistemi ve törenler sistemi ile karakterize edilen; insanın maddesel gerçekliğinin ötesinde ve kutsal olanla ilişkisini tanımlayan görüş ve alışkanlıklar sistemidir.

Bilim ve Dinler tarihinde en önemli ayırım, Politizm (Çok Tanrıcılık) ve Monoteizm (Tek Tanrıcılık) arasındadır.

Nerdeyse her zaman Antropofomik (insan biçimci) tanrıların daha çok var olduğu ilk görüş; insanın kozmik düzen ihtiyacını karşılar. Her tanrı bir kültün alıcısı ve mitolojinin konusudur. Tarihsel olarak, Mezopotamya bölgesi, Mısır, Antik Yunan, Keltler ve Almanlar, antik Romalılar ve Kolomb öncesi Amerika halkları medeniyetleri çok tanrılıydı.

Tek tanrıcılık terimi, her bir Tanrı'nın dışlanmasıyla tekliliğini onaylayan, tek tanrıya övgü veren dinlere atıfta bulunur. Üç milyardan fazla inanandan oluşan üç önemli tek tanrılı din, Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam'dır. Bu Dinler ayrıca "vahiy edildi" çünkü bu dinlerde Tanrının kendisi vahiy dayanıyor.

Son zamanlarda, Fransa'da, "İbrahim dinleri" tanımı, İbrahim / İbrahim'in babasının evinin putlarını yok eden ve tek Tanrı'nın fikrini savunan kişi olarak tanınmasından kaynaklanmaktadır. (İbranice dinler arasında Bahai İnanç, Samaritanizm, Druzi gibi başka dini gruplar da vardır).

İbrahim'e ek olarak, en büyük üç inancın bazı tarihsel olayları, tarihsel olarak var olan peygamberleri, bazı kutsal metinleri ve özellikle de ölümden sonra Kurtuluş'un ebedi yaşamı emirlere uymakla -yüce Tanrı tarafından yazılan ve peygamberler tarafından aktarılan ve teslim edilen emirler- elde edilen haklı bir ahlakı vardır.

Hint ve Çin geleneğinden türeyen dinler (Hinduizm, Budizm, Taoizm, Konfüçyüsçülük dahil), birçok kültürün iç içe geçmesiyle bağlantılı olan, millî-dini-felsefi geleneklerdir. Bazen vahyedilmesede “doğal” olarak tanımlanır ve genellikle “pantheistic” (Pan: Tümü ve Teos: Tanrı) tanrısallık sonsuzdur, değişmez ve insan aklını aşan gerçeklik; ilk kurallar ve evrenin nihai sonu herşeyde takip edilebilir.

Gerçek ve birbirine rakip varlıkların, İyi ve Kötünün ikili denge olarak varoluşunu benimseyen dinler arasında, Zerdüş (Zaratustra tarafından kurulan dinlerin en eskisi) ve Manizim'i de sayabiliriz. Zerdüşlük ve Mesih, Büyük İran'ın İslamlaşmasından önce gelen, Yazidi, Alevilik ve Yarsanizm ile birlikte Orta Asya'nın eski dinleridir.

Çevrimiçi kaynaklar

Büyük Din Şeması

<http://www.religionfacts.com/big-religion-chart>

Bütün dinlerin karşılaştırma çizelgeleriyle çalışın

Carol Kuruville, 16 “Dindar Değil Dini” Aileler İçin Çocuk Kitapları

https://www.huffingtonpost.com/entry/spiritual-childrens-books_us_56fd71d6e4b0daf53aef24b2

Genel olarak maneviyat üzerine kitaplar ile çalışmak

Dan Dennet, dinleri-tüm dinleri öğretelim- okullarda

https://www.ted.com/talks/dan_dennett_s_response_to_rick_warren

Dinlerin okulda neden öğretilmesi gerektiğine dair video

Din ve Ahlak araçları

<http://www.bbc.co.uk/religion/tools/civilisations/index.shtml>

BBC web sitesinin "Din ve Ahlak" bölümünden, dünya dinlerinin yayılmasının etkileşimli hareketli görünümü

BBC Din Sayfası

<http://www.bbc.co.uk/religion/religions/>

BBC Din sitesi, özellikli dinlerin ve inançların bulunduğu yer

BBC Din ve Etik Ana Sayfası

<https://www.bbc.co.uk/religion>

BCC tarafından, Etik ve İbadet, Büyük Sorular, Fikirler Tarihi üzerine özel bölümlerle, etik ve dini içerikten toplanan bir dizi makale ve haber

Uluslararası İnt. İşbirliği Konseyi

<http://icirc.org/>

Uluslararası İnançlararası İşbirliği Konseyi. ICIRC, barış ve dini hoşgörü getirmek için çalışan bilinçli ve bağlantılı dini liderler ağına sahiptir.

Pratik Aktivite

Dünya Dinleri İnteraktif Oyun

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.2_TR.pdf

Etkinlik, dünyanın farklı dinlerine, coğrafi dağılımlarına ve daha sonra kısa bir video ve web üzerinde mevcut olan etkileşimli bir oyun yoluyla derinleştirilecek olan temel kavramlara bir giriş niteliğindedir.

3. Hıristiyanlık

Hıristiyanlık 1. yüzyılda Ortadoğu'da, Yahudilik içinde doğmuş bir dindir. Mesih İsa'da peygamberler tarafından Tanrının oğlu ve dolayısıyla Tanrının kendisi olarak tanınır fakat Yahudilikten farklı olarak, evrensel bir doğaya sahiptir, çünkü İsa'nın vaazı Yahudilikteki gibi yalnız Yahudi halkına değil, tüm halklara hitap eder.

Hıristiyanlık, Yahudilik ve İslâm ile birlikte İbrahimi bir din olarak kabul edilir, çünkü İbrahim'de inancında ortak bir baba olarak tanınır; Şu anda dünyadaki 2,5 milyardan fazla inananla en yaygın dindir.

Tektanrıcılık gibi bazı temel doktrinler, Mesih'e, rahipliğe ve bazı ibadetlere olan inanç, birinci yüzyıldan sonra İsa'nın vaaz edilmesi ve Havarilerin faaliyeti ile ilgili yeni kutsal metinlerin (Yeni Ahit) eklenmesi ve her şeyden önce Yahudiliğin bazı temel ilkelerinin dışlanması için öne çıkarılmaya başladılar.

Hıristiyanlık, büyük bir gelişmeden hemen önce geldi ve ilk yüzyılın sonunda, Roma, Konstantinopolis, İskenderiye, Antakya ve Kudüs olmak üzere beş mevki düzenledi. Hıristiyanlara yönelik zulüm yalnızca dördüncü yüzyılda sona erdi ve Hıristiyanlık Roma İmparatorluğu'nun bile resmi dini oldu.

Hıristiyanlık, kutsal bir rahibe ile hiyerarşik bir örgütlenmeye ve bu amaç için inşa edilen binaların içinde kutlanan bir dini ibadete sahiptir. Zamanla bölüneceği bilinen ve bugünlerde, Katoliklik, Ortodoksluk (1054'e dayanan hareket) ve Protestanlık (1517'den beri) olarak tanımlanan Hıristiyanlık'ın ana akımları vardır. İsa'nın vaaz edilmesine ve ilk yüzyılların kutsal metinlerine ortak bir atıfta bulunmuşlardır; ancak her biri, Hıristiyan mesajının sadık koruyucusu olduğunu iddia etmektedir. Son birkaç on yılda, Ekümenik Hareket tüm Hıristiyanları yeniden bir araya getirmek için çalışıyor.

Çevrimiçi kaynaklar

Hıristiyanlık hakkında genel referans

<https://en.wikipedia.org/wiki/Christianity>

Temel sunum Ayrıca bkz. <https://www.britannica.com/topic/Christianity>

Makale

http://www.bbc.co.uk/religion/religions/christianity/symbols/cross_1.shtml

Haçın önemi hakkında

Geometrik değişkenler

https://en.wikipedia.org/wiki/Christian_cross_variants

Geometrik bakış açısına göre kısa bir açıklama

Haç Görüntüleri Croce

https://www.google.it/search?biw=1366&bih=612&tbm=isch&sa=1&ei=jggkWueXNILiUfinq7gO&q=Croce&oq=Croce&gs_l=psy-

[ab.12..0i67k114j0i67k113j0i67k1.3729.5011.0.7383.17.8.0.0.0.0.115.713.6j2.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..13.1.114...0.TC_4wu4Ep6l](https://www.google.it/search?biw=1366&bih=612&tbm=isch&sa=1&ei=jggkWueXNILiUfinq7gO&q=Croce&oq=Croce&gs_l=psy-ab.12..0i67k114j0i67k113j0i67k1.3729.5011.0.7383.17.8.0.0.0.0.115.713.6j2.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..13.1.114...0.TC_4wu4Ep6l)

Burada Haç görüntülerini bulabiliriz

Pratik Aktivite

Haç Geometrisi

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.3_TR.pdf

Bu formun sonunda önerilen linkleri kullanarak, öğrenciler, Hıristiyanlığın temel sembolünün zaman içinde nasıl değiştiğini kontrol etmeye davet edilir. Öğrenciler din hakkındaki temel soruları araştırırlar.

4. Musevilik (Yahudilik)

Yahudilik, kutsal metinlerde ele alınan ve adı Rab olarak geçen Tanrı ve Yahudi halkı ve arasındaki antlaşmadan kaynaklanan tek tanrılı bir dindir. Bu anlaşmanın kökeni, Akdeniz havzasında gelişen, tek tanrılı din olan Hıristiyanlık ve İslam'ın da atası olan İbrahim'den ilham alır. İbrahim, ikinci binyılın başlangıcında İncil geleneğine yerleştirilmiştir. Bu rakam için tarihsel bir kanıt bulunmamakla birlikte, Yahudilik en eski tektanrı dinlerinden biri olacaktır. Temel metinleri, ilk bölümü Tevrat olarak adlandırılan ilk beşi ile temsil edilen yirmi dört Tanah kitabında yer almaktadır. Sözlü gelenek çok önemli olmasına rağmen, Mişna ve Talmud metinleri tarafından da temsil edilir. Yahudiliğin tarihi, Yahudi halkının işleriyle yakından bağlantılıdır. En önemli şahsiyetlerden biri Musa'nın, en büyük peygamber olduğu düşünülürken, aynı zamanda Yahudi halkını İbrahim'e ve torunlarına vaat edilen topraklara götüren bir lider ve bir yasama memuru olduğu bilinir.

Yüzyıllar boyunca Yahudilik, Süleyman'ın hükümdarlığından (MÖ 10. yy'ın ilk yarısından) MS 70'e kadar çeşitli örgütsel modellerden geçti. Dini yaşamın merkezi Kudüs Tapınağı tarafından temsil edildi. Yıkıldıktan sonra ise Yahudi dininde artık gerçek bir rahip yoktu ve kamu ibadeti artık fedakarlık gerektirmedi sadece eğitim ve dua etkinlikleri vardı.

Tevrat'a göre yaşamak için, bir Yahudi'nin kendisi için geçerli olan emirleri yerine getirmesi gerekir; aralarında sünnet, Sabbath'ın gözetimi ve belirli gıda yasaklarının gözetimi vardır. Dindar Yahudiler günde üç kez dua ederken, Cumartesi gününe ve festivallere dördüncü bir dua ekleniyor. Festivaller, Yahudi tarihinin anlarını anlatan ve kutlayan özel günlerin yanı sıra, Tanrı ile dünya arasındaki ilişkinin bazı yönleridir.

Çevrimiçi kaynaklar

Musevilik

<https://www.britannica.com/topic/Judaism>

Genel sunum için daha fazla referans ve bağlantı.

Yahudi takvimi

https://www.chabad.org/tools/404_cdo/file/calendar/view/month.../jewish/Calendar.htm

Yahudi takviminin referanslar ve örnekler eşliğinde sunumu

Yahudi takvimi

<https://www.hebcal.com/hebcal/?c=off&d=on&maj=on&min=on&mod=on&month=x&nx=on&o=on&v=1&vis=on&year=2017&yt=G>

Örnek ve pratik veriler, öğrencilerle etkinlikler için yararlıdır

Yahudi şenlikleri ve gelenekleri

<http://www.bbc.co.uk/religion/0/19150793>

Referanslarla iyi sunum

Pratik Aktivite

Yahudi Şenlikleri ve Gelenekleri

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.4_TR.pdf

Bu formun sonunda önerilen linkleri kullanarak, öğrenciler Yahudi takvimi içinde kendi kültürlerinin geleneğine bağlı bir şenlik tanımlamaya davet edilirler.

5. İslam

İslam, Arap Yarımadası'nda Mekke'de, Muhammed tarafından yedinci yüzyılda kurulmuş olan ve ilk kez ilan edilen Vahiy'i kesin olarak teyit etmek için Tanrı'nın dünyaya gönderdiği son peygamber olarak kabul edilen tek tanrılı bir dindir. Adem, ilk insan ve ilk peygamber.

Yaklaşık 1,8 milyar ibadetle, İslam dünyanın en büyük ikinci dinidir. Yüzyıllar boyunca İslam'ın dile getirildiği bütün mezheplerin paylaştığı her Müslüman'ın yerine getirmesi gereken temel ilkeler şunlardır:

- Din adamlığı. Etkili olabilmesi için, anlamını tam olarak kavramak ve niyet tam dürüstlüğüyle belirtilmelidir. Bunu dile getiren kişinin İslam'a tutunmasını sağlamak tek başına yeterlidir;
- Günde beş kez, camilerde çalışan müezzinlerin çağrısıyla belirtilen kesin anlarda yapılacak günlük ibadet;
- Sadaka, nakit katkısı – parası olan her Müslüman için zorunludur - ki bu kendi zenginliklerini meşrulaştırır; fakir ve muhtaçlara verilir;
- Oruç - gün doğumundan gün batımına - Ramazan ayı boyunca;
- Fiziksel ve ekonomik olarak destekleyebilenler için ömür boyu en az bir kez Mekke'ye hac.

İslam, rahip gibi din adamının varlığını tanımıyor ve ibadet, uzman kişiler (imamlar) rehberliğinde ve yalnızca dua amaçlı değil, aynı zamanda çalışma ve toplantı yeri olan binalarda, özel ya da kamusal alanlarda da gerçekleştirilebiliyor.

İslam'ın kutsal metinleri, önem sırasına göre, Kuran ve Sünnet olmak üzere, esasen ikidir. Birincisi, Tanrı tarafından tamamen Peygamber Muhammed'e açıklanırken, ikincisi ise, İslam toplumu tarafından taklit edilecek örnekleri temsil eden Hz. Muhammed'in yaptıkları ve sözlerinin toplanması ile oluşturulan her şeyden önce düzenleyici bir temeldir. Kur'an tarafından öngörülmez. Bu nedenle Sünnet, tüm Müslümanlar için Kur'an metni ile birlikte Kutsal Yasayı temsil eder.

Çevrimiçi kaynaklar

Helal

<https://en.wikipedia.org/wiki/Halal>

Genel sunum, linkler ve referanslar

İslam ve yemek

<http://religion.atspace.com/Islamfood00table.htm>

İslam ve gıda arasındaki ilişkilerin bazı yönlerini sunan makale

Arap mutfağı

https://en.wikipedia.org/wiki/Arab_cuisine

Arap mutfağı ile ilgili makale, referanslar ve diğer web sitelerine bağlantı

Hijyen kuralları ve İslam

<https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2014/may/18/halal-food-uk-ethical-organic-safe>

Yaşam tarzı hakkında makale

Pratik Aktivite

İslam ve Beslenme

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.5_TR.pdf

Bu formun sonunda önerilen linkleri kullanarak, öğrenciler İslami beslenme kurallarını incelemek ve hijyen kurallarını belirlemek için davet edilir.

6. Dinsizlik

Dinsizlik: Bu, dine karşı düşmanlığın yokluğu, reddedilmesi ya da düşmanlığa karşı ilgisizliktir ve karşılık gelen sıfat biçimi din dışıdır. Bu terim, tarihsel düzlemde bile, farklı kültürel bağlamlarda, dine yönelik farklı tutumları içerebilir, ancak yalnızca ateizm terimi ile tanımlanmamalıdır.

Türleri:

Seküler hümanizm: İnsanlık, ahlak, sosyal adalet ve felsefi natüralizmi kucaklarken, ahlaki ve karar verme temelleri olarak dinî dogmayı, doğaüstüçülüğü, yalan söylemeyi ve batıl inancı özellikle reddeder.

Freethought (Özgür Düşünce): Gerçekle ilgili konuların otorite, gelenek, vahiy veya diğer dogmalardan ziyade mantık, akıl ve ampirizm temelinde oluşturulması gerektiğini savunur. Özellikle, freethought geleneksel dini inancı reddeder.

Maneviyat: Dinin aksine, çoğu zaman bireyin iç hayatıyla ilişkilendirilmiştir.

Bilişsel olmayan İlahiyat: Dinsel dilin –özellikle de “Tanrı” gibi kelimelerin bilişsel olarak anlamlı olmadığı prensibine dayanır. Bazen agnostisizm ile eşanlamlı olarak kabul edilir.

Anti- din: her türlü dine karşıdır. Örgütlü dine, dini uygulamalara, dini kurumlara ya da belirli doğaüstü ibadet ve uygulama biçimlerine karşı muhalefeti örgütlü olsun olmasın karşıdır.

Argümanlar

Din, Dinsizlik, Ateizm ve İnsan hakları

1993 yılında BM İnsan Hakları Komitesi, Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 18. maddesinin "dini, inançsız ve ateist inançların yanı sıra herhangi bir dine veya inanca sahip çıkmama hakkını koruduğunu" açıkladı. "Bir dine veya inanca sahip olma ya da sahip olmama özgürlüğü, zorunlu olarak, kişinin mevcut dinin veya inancının bir başkasının yerine geçme ya da ateist görüşlerin benimsenmesi hakkı da dahil olmak üzere, bir din ya da inanç seçme özgürlüğünü zorunlu kılar." Bu sözleşmeye taraf olunması yasaklanmıştır. Kişileri kendi inançlarına çevirmek için "inananları ya da inanmayanları zorlamak için fiziksel güç ya da cezai yaptırım tehdidinin kullanılmasını " yasaklar.

Batı demokrasilerinin çoğu, din özgürlüğünü korur ve herhangi bir dine inanmayanların düşünce özgürlüğüne izin verdiklerini ilgili hukuk sistemlerinde büyük ölçüde açıklar. Belirsizliğe bir istisna olarak, dine açık bir şekilde izin vermek, Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası'nın (1982'de yazıldığı gibi) 36. Maddesidir. Bu, "Hiçbir devlet organı, kamu kuruluşu veya bireyin vatandaşları inanmaya zorlayamayacağını" belirtmektedir. "Herhangi bir dine inanan ya da inanmayan vatandaşlara karşı ayrımcılık yapamazlar."

Çevrimiçi kaynaklar

Phil Zuckerman, Ateizm, Laiklik ve İyi Olma: Sosyal Bilimlerin Bulgularının Negatif Kalıplaşmış ve Varsayımlara Nasıl Karşı Olduğu

<https://www.pitzer.edu/academics/wp-content/uploads/sites/38/2014/12/FAC-Zuckerman-Sociology-Compass.pdf>

Bu detaylı ve iyi yapılandırılmış bir makaledir. "Ateizm, Laiklik ve İyilik: PHIL ZUCKERMAN tarafından yazılmış Sosyal Bilimin Bulguları Negatif Kalıplaşmış ve Varsayımlar"

Jess Staufenberg, Dünyanın en çok ikna edilen ateistleri olan altı ülke

Dünyada din / dinsizlik hakkında harita ve iyi yazılmış makale içeren bir web kaynağı

<https://www.independent.co.uk/news/uk/atheists-countries-list-six-world-most-convinced-a6946291.html>

Pratik Aktivite

Ateizm nedir?

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.6_TR.pdf

Öğrenciler, bu formun alt kısmında bağlantılı üç farklı kaynağı incelemeye davet edilir. Bağlantılı materyali inceledikten sonra, tartışmalar teşvik edilir ve öğrenciler bir rol oynama etkinliğine davet edilir.

7. Hümanizm

Hümanizm terimi, Kuzey İtalya'da 13. ve 14. yüzyıllarda ortaya çıkan ve daha sonra kıta Avrupası ve İngiltere'ye yayılan bir eğitim ve sorgulama sistemi anlamına gelir. Hümanizm alternatif olarak insanlık alemine merkezi vurgu yapan çeşitli Batı inançlarına, yöntemlerine ve felsefelerine uygulanır.

Hümanizm teriminin tarihi karmaşık ama aydınlatıcıdır. İlk olarak 19. yüzyıl Alman akademisyenleri tarafından Rönesans eğitiminde Klasik çalışmalara vurgu yapıldı. Kelime, 15. yüzyılın başlarında, gramer, şiir, retorik, tarih ve ahlak felsefesinden oluşan Klasik çalışmaların bir dersi olan studia humanitatis'den türemiştir. Humanitas, insan erdeminin, tüm biçimlerinde, tam olarak gelişmesi anlamına geliyordu. Bu terim, yalnızca modern insanlık ile ilgili nitelikleri (anlayış, yardımseverlik, merhamet, merhamet) değil, aynı zamanda, daha az ustalık, yargılama, sağduyu, hüznün ve hatta onur sevgisi gibi daha iddialı özellikleri de ima etmektedir.

Hümanizm ve ilgili terimler, sıklıkla insan deneyiminin merkezietine dayanan modern doktrinler ve tekniklere uygulanır.

20. yüzyılda Ferdinand C.S. Schiller'in pragmatik hümanizmi, Jacques Maritain'in Hıristiyan hümanizmi ve dünyevi (seküler) hümanizm olarak bilinen hareket, birbirinden önemli ölçüde farklı olsa da, bu insanmerkezci vurguyu gösterdi.

Bu kadar geniş bir tanım yelpazesi kafa karıştırıcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda tanımların çoğunlukla gereksiz veya cüretkar olduğunu görüyoruz. Klasik kelime yeterli olduğunda, tüm klasik canlanmaların "insancıl" olarak adlandırılmasına gerek yoktur. İnsancılığın insan-merkeziyet olarak tanımlanması, doğruluğa karşı daha güçlü bir iddiaya sahiptir. Ancak, belli sebeplerden dolayı, bu kelimeyi Klasik edebiyatta uygulamak kafa karıştırıcıdır.

Hümanizm, büyük ölçüde şartları oluşturarak ortamı modern düşüncenin yükselişine sundu. Edebiyat, felsefe, sanat, din, sosyal bilimler ve hatta doğal bilimlerdeki önemli gelişmelerin etkileyici bir çeşitliliği olarak hümanizmde temelleri vardı ya da onun tarafından önemli ölçüde beslendi. Daha genel olarak, sözde modern farkındalık (hem birey hem de insan ırkına uygulanan yabancılaşma ve özgürlük duygusu), eninde sonunda, daha iyisi ya da daha kötüsü, insancılıktan kaynaklanmaktadır.

Çevrimiçi kaynaklar

Uluslararası Hümanist ve Etik Birlik

<http://iheu.org/humanism/what-is-humanism/>

Hümanist hareketin küresel temsilci organı olan İHEU'nun internet sitesinde yer alan bir yazı, dini olmayan kuruluşların ve bireylerin çeşitliliğini birleştiriyor. Merkezi Londra'da bulunan İHEU, çeşitli Birleşmiş Milletler komiteleri ve diğer uluslararası kuruluşların temsil edildiği uluslararası bir sivil toplum kuruluşudur (STK). İHEU, uluslararası politikaları temsil ve bilgilendirme yoluyla, hümanist ağı inşa etmek ve dünyaya Hümanizm dünyası hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Hümanizmin Tanımı

<https://www.britannica.com/topic/humanism#toc11770>

Ansiklopedi Britannica referansı.

Humanism.org

<https://humanism.org.uk/humanism/>

Bu organizasyon ve web sitesi kaynağı hakkında daha fazla bilgi: 1896'da başladı ve o zamandan beri bu hareket sosyal değişimin ön saflarında gelişti. Bugün ana amaç hümanizmi teşvik etmektir.

Pratik Aktivite

Hümanizmi Anlamak

https://pathwaythroughreligions.pixel-online.org/files/guideline/translations/TR01/TR/PA1.7_TR.pdf

Öğrenciler, Hümanizm ile ilgili üç farklı kısa videoya bakmaya davet edildikten sonra videoların konuları üzerine bir tartışma düzenlediler. Sonunda öğrenciler Hümanizm özetini üretiyorlar.

8. TEMEL SÖZLÜK

Agnostisizm

Klasik Yunanca a-, normalde “anlamsız” veya “yok” anlamına gelen ve gnosis, manevi ya da aşkın bilgisi anlamına gelen, terim, 1869'da Britanyalı biyolog TH Huxley tarafından yapılmıştır. 1. Agnostisizm bir teori, inançtır. Ya da Tanrı'nın varoluşu ya da doğası ile ilgili olarak, hiçbir şey bilinmediği ya da maddi olmayan şeylerden bilindiği inancını gerektiren ideoloji.

Antroposentrik

(<https://www.trueorigin.org/glossary.php>)

adj. insan merkezli (teokristalin aksine).

En popüler felsefeler, dünya görüşleri ve yorumlama çerçeveleri, insan aklı ve fikrini özerk olarak gördükleri veya her ikisinin de olduğu varsayımı altında çalıştıkları için antroposentriktir. <http://www.ucl.ac.uk/non-religious-belief/resources/concepts/glossary/#irreligion>

Ateizm

Klasik Yunancadan (a- normalde 'değil' veya 'olmadan') ve teorilerden ('tanrı') türetilmiştir, ilk olarak, 1500'lerin ortasında, Plutarch'ın atheotêların bir çevirisi olarak İngilizce'de ortaya çıkmıştır.

1. Bir Tanrı ya da tanrıların varolmadığına ya da (daha geniş bir biçimde) varlıklarına dair bir inancın yokluğuna olan inanç.

2. Tanrı ya da tanrı olmadığı inancı. Muhtemelen en popüler akım kullanımı olan ateizm, bir Tanrı ya da tanrının varlığına olan inancını ifade eder ve hem teizmden hem de agnostizmden ayrılır. Ortak konuşmada, terimin genellikle bir mahkumiyet ve kesinlik derecesine sahip olduğu anlaşılmaktadır. (ayrıca bkz. Anti-teizm). Bazen

* pozitif ateizm, veya daha az sıklıkla

* güçlü ateizm veya

* sert ateizm olarak adlandırılır.

Hristiyanlık

Hristiyanlık, İsa Mesih'in vaaz edilmesine dayanan ve MS. ilk yüzyıldan başlayarak yayılan, dünyada en çok takip edilen, tek tanrılı bir dindir.

<http://www.bbc.co.uk/religion/religions/christianity/>

<http://www.dictionary.com/browse/christianity?s=t>

İbranilik (ya da Yahudilik)

Yahudilik, Yakın Doğu'da 11. yüzyıldan 10. yüzyıla kadar uzanan çok eski bir tek tanrılı dindir. Yahudilik aynı zamanda Yahudi halkı arasında, dünyanın tüm ülkelerinde bulunan çeşitli topluluklarda bir yaşam tarzı ve kültürel bir geleneği de göstermektedir.

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/hebraism>

<http://www.dictionary.com/browse/hebraism>

<http://www.bbc.co.uk/religion/religions/judaism/>

Hümanizm

(<https://www.thefreedictionary.com/humanism>)

- İnsanlara ve değerlerine, kapasitelerine ve değerine odaklanan bir düşünce sistemi.
- Rönesans'ın insanlık potansiyelini mükemmelliğe kavuşturmak için vurgulayan ve klasik Yunanistan ve Roma'nın edebiyatı, sanatı ve medeniyeti hakkında doğrudan bir çalışma yürüten bir kültürel ve entelektüel hareketi.
- Beşeri bilimlerin incelenmesi; Liberal sanatlarda öğrenim.
- İnsancılık.

İslâm

İslam, peygamber Muhammed sayesinde Arap yarımadasındaki 7. yüzyıldan kalma tek tanrılı bir dindir.

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/islam>

<http://www.dictionary.com/browse/islam?s=t>

<http://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/>

Monoteizm

Sadece tek bir Tanrı olduğu inancına atıfta bulunur.

Çoktanrıcılık

Birden fazla tanrıya inanmak veya ibadet etmek anlamına gelir

Ontoloji

- Felsefenin, doğal varlıkla ilgilenen dalı
- Bir konu alan veya alandaki özelliklerini ve bunların özelliklerini gösteren bir dizi kavram ve kategori.

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/ontology>

<https://www.ontology.co/idx03.htm>

<https://inpho.cogs.indiana.edu/>

Din

İnsanüstü bir kontrol gücüne inanma, özellikle kişisel bir Tanrı ya da tanrılara inanma ve ibadet etme.

- Belli bir inanç ve ibadet sistemi.
- Büyük bağlılıkla ve özveriyle takip edilen ilgilenilen ibadet.